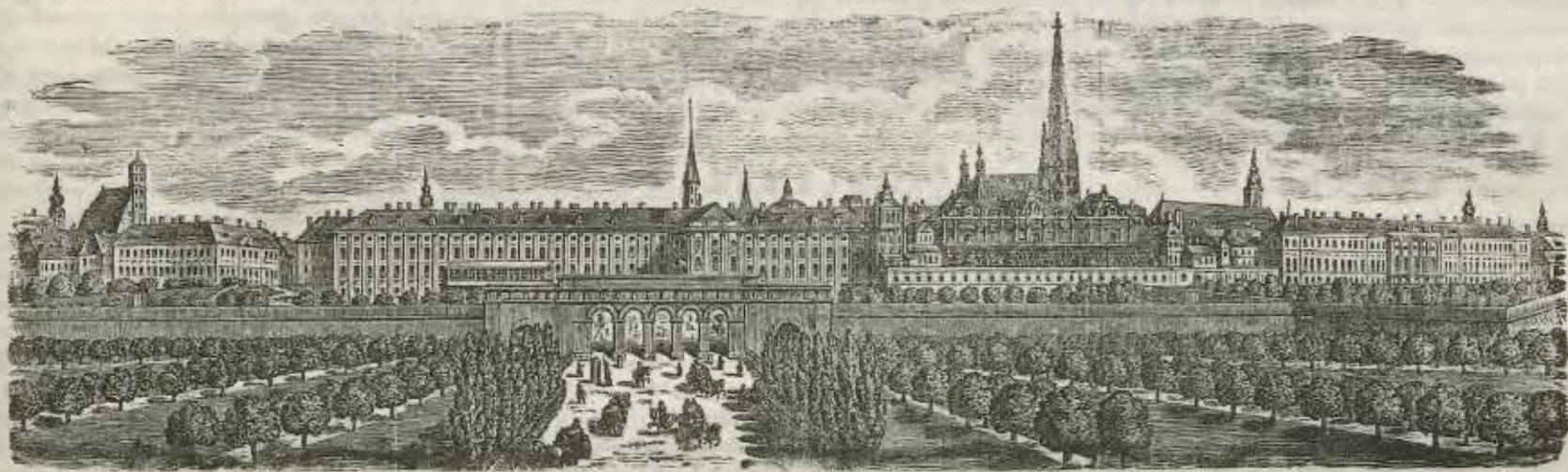

Գարսիսիան Լուրեր

ԹԻԻ 26

27 (15) ՅՈՒՆԻՍԻ

1853

ԻՌԱՆՆԵՐԻ ՄԱՐԿԻՆԻ

ԱՌՏՈՐՈՒՄ . ԱՅԵՆԱՅԵՐ .
ԿՈՒՆԱԿԱՆ . Բանաստեղծ թիւեր . Արեւելեան խնդիր . Գե-
 րույ . Պարսկաստանի մասեր .
ԱՆԻՆԱՆ . Խորհրդանշան խոսակցութիւն . Լրատեղանք .
 Գրականութիւն .
ՀԱՆՈՒՅՑԱՆ . Խորհրդանշան կը բացուի .
ՀԱՆՈՒՅՑԱՆ . Եւստրիայի հետ եղած խնդիր . Երկրի
 փոփոխութիւն .
ՅՈՒՆԱՆՈՒՄ . Ստանիստի տեղափոխում հետ տեսնանք .
 Բոսնիայի մէջ .
ԹԱՌԱՅԱՆՈՒՄ . Կարապետի թեան լրջաբանական .
ՍՈՒՐԱՆԱՆՈՒՄ . Պարսկաստանի պատերազմ .
 Թիւեր . Յիւսէֆի զէրգաստանին ընդունում շքանշաններ .
ՀԱՆՈՒՅՑԱՆ . Պիտանաց պատերազմ .
ՅԻՆԱՆՈՒՄ . Արտաւարտ թիւեր փոփոխ .
ՅՈՒՆԱՆՈՒՄ . Եւստրիայի վեր . Պարսկաստանի
 փոփոխութիւն .

ԱՌՏՈՐՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ, ՅՈՒՆԻՍԻ 26

ՊԱՌԻՆԱՆԻ մեծափառ թագաւորին պատուոյն
 համար ստորագրող ասանկ աւիթներու մէջ եղած
 զորահանգներն եւ ուրիշ հոգեւորութիւնները
 կատարուելէն եւ մեծափառ հիւրը մայրաքաղաքին
 տեսնելու արժանի տեղերը տեսնելէն ու զանազան
 խնամքներու եւ ռաւանակներու պայտքութիւն
 ընդունելէն ետեւ . ամենայն 18ին հոգեւոր ծառայող
 երաւի երկրորդ երկրորդ . — Կրտսէի որ մասերս հոս
 համար հանձնուց փոխադրու . Թագաւորը, որն որ Կար-
 ձեալ իր առողջութեան համար Կարգադատի բաղ-
 նիքները պիտի երկայ :

— Եւ որքան մեծափառ փոփոխութիւն երբեմն ան-
 ծանօթ եւ երբեմն յայտնի մասաւոր տեղերը պար-
 տկար կ'ըլլէ : Անցած օրերը Պարսկաստանի կողմէր զնաց
 ստիքաւոր որոտիկի կ'ընտանով . քով միայն օգնական
 մը ու ծառայ մ'ունենալով : Կոյն անդերը գիշեր մը
 հասարակ պանդոկի մը մէջ օգնականացաւ եւ միայն
 այն ժամանակը ճանչուեցաւ . երբ որ սուսաւանց
 ծառայող երկու տոկն . որանդակին վարձքն առատու-
 թեամբ ու փայլուն ոսկիներով վճարեց : Արիշ տեղ
 մ'ալ ան աստեղ ճանչանք . երբ որ տեղացիոց խոր-
 դայն զինաներով ծառայող երկու ժամանակ տեսնեն
 ստորակարգ զորքին մէջ ստորակարգ : Արիշն օ-
 բերն ալ Կարձաւ ասանկ Երեւոյրի քաղաքը զնաց,
 որ որ մեծ փառաւորութեան եւ ռաւանակներ
 ընդունեցաւ . զինքն ալ լոյսը քաղաքը շքեղու-
 թեամբ լուսաւորուեցաւ . հանտեղը փնջալէս նաեւ
 քանիք մատուոր տեղերը, զորաց հանդէսներ լուս-
 եւ զինուորական գործընթացն այցելութեան զնաց :

— Եւ միայն 15ին մեծափառ կայսեր մայրն իր եր-
 րորդ Կարգադատ Եւստրիայի արքային օգնական
 ուր որ երկու շաբաթեան չափ պիտի կենայ :
 — Խնդիր ժամանակ եր որ Ռուսիայի պետական
 Մայիստարի սկստահն իր ընտանեաց պարճերուն
 համար հանկից բացուեցաւ : Անցեալ օրերն իր պաշ-
 տօնին տեղը գործաւ եւ թէ կայսերմէն, թէ բոլոր

կայսերական տեղէն մեծ սիրով ու շքով ընդունե-
 ցաւ : Պարսկաստանը համեմէն քիչ մը ետքը թէ
 որտեղին զորոնց պաշտօնէն եւ թէ Անգղիայի ու
 Գաղղիայի զետեղանքներուն հետ երկայն խոսակցու-
 թիւները բոլոր : Կը պզտի որ յայտնած ըլլայ թէ
 իր ինքնակոյն կալէն ու բաղձանքն ան ըլլայ որ
 Ստանիստի տեղափոխում հետ եղած խնդիրը խա-
 զաղութեամբ ու պետական կոսակցութիւններ
 լով վերջանայ, եւ անոր համար պատրաստ է Եւս-
 տրիայի միջնորդութիւնն ընդունելու : — Եթէ ստաց
 է աս յուրը եւ միանգամայն հիմնական է նաեւ թիւ-
 րի լրջութիւն տեսնելու ալ թէ Կարապետի փոփոխ-
 ւած փոփոխութիւն կը սպասուի Եւստրիայի նոր գեա-
 պան Պարսկ սկստահն գաղտնիքն, որուն վրայ մեծ
 անկեղծութիւն կ'ըլլայ որ երկու տեղափոխման մէջ
 ծառայած խնդիրներուն զիտրաւ յոժուելուն կ'ընայ
 օգնել, կը յուսացուի որ շատ չեղծարար ամէն բան
 խոստացուեցաւ կարգի կը մտնէ, որուն ստուգիւ
 մեծապէս նպատակաւ կ'ըլլայ երկու փոխադրուող
 խաղաղասիրտեան զիտմանքն ու երկու դասիւն-
 ներուն ինտուստիւնէն զատ նաեւ յիշեալ գեա-
 պանին բարձր ձիւրերը : — Թէ որչափ ուղաճաճու-
 թեամբ կը յուսայ Եւստրիայի տեղափոխութիւնը
 ներուն խաղաղութեամբ ընդունուին, անկից յայտնի
 է որ կը զրոյսի թէ զինքնա ու շքանշան տեղերն
 երկու զորաց թիւը ուրիշ նաւագի, եւ թէ արդէն
 շոգեկատու տեսնուեցան հետ խոսուած է նոյն
 զորքերուն ուրիշ տեղեր փոխադրուելուն վրայ :

— Եւստրիայի պետական Կարապետի կ'ընեն ամ-
 սոյն 10ին պետականական շքեղ խնջոյք մը տուաւ,
 որուն մէջ բաց ուրիշ երկու ժամգիշերներն ներ-
 կայ էին նաեւ Եւստրիայի արտաքին գործոց պաշ-
 տօնեան, Ռուսիայի եւ Գաղղիայի պետականները :

— Կը պզտի որ Եւստրիայի կառավարութիւնը
 սկսած ըլլայ Կարապետի պաշտօնակցութեան տեղա-
 թեամբ եւ Գաղղիայի հետ խոսակցել, որպէս զի կա-
 րեանս Լեյպցիգի պաշտակցութիւնը հաւանեց-
 նէ փոխտեսակաւայ նկատուի ունեն ընթացք մը
 բռնելու, որն որ իր շքեղութեան արտաւորութեան իր
 վրայ պատճառ պարտքերուն համաձայն ըլլայ : Արշա-
 րդ խոսակցութիւնները կը տեսնեն, Եւստրիան ամե-
 ռեւին ուրիշ միջոցի մը ձեռք ուրիշ զգարեւ . բոլոր
 միջոց պիտի որ համարէ որ աս խնդիրն անանկ կ'ընայ
 մ'որոշուի, որ Լեյպցիգի կարող ըլլայ միւսեւ
 հիմնկ ըրածին պէս ամէն անգամ ժամանակին պա-
 րտականութեան համաձայն փարսի, հարա հաստա-
 տուն ապահովութիւն սայ որ միջոց իր պարտքն ամ-
 բողջապէս կը կատարէ :

ԳԱՂՂԻԱ

ՓԱՐՏԵ, ՅՈՒՆԻՍԻ 14 : Լրագրողը նախընթաց
 թիւերէն մէջ զրաջած էին որ 50 հոգի չափ
 բանտարկուեցան : Հիմնկ երթալով ամենց թիւը
 կ'աւելայ եւ կ'ընուի որ 300 հոգի չափ եղած է :
 Արշադրէ Եւստրիայի Եւստրիայի լուսն ալ հոս
 տայ : Եւստրիայ 8ին, 20 հոգի չափ բանտարկուեցան

Լեյպցիգի փարիզ դպին, որպէս զի Եւստրիայ
 լուսն ու պատերազմի եւ ոստիկանութեան պաշա-
 տանները մի եւ նոյն ասան հոյ ծարուկ ընեն :
 Սակայն չարագործներուն միջոցը Լեյպցիգի
 յառաջ կամ անկից ծառայող կ'ընելու վարկեանք
 Լեյպցիգի ոստիկանութիւնն իմացաւ եւ փարիզի ոս-
 տիկանութեան զորքը տուաւ . այնպէս որ փարիզ
 համեմուն պէս բանտեցան : Ասոնց կ'ընէ ձգելու
 նիւթը հեղուկ մըն է կ'ընէ : Աս 20 զորագործներն
 դատ ուրիշ 40 հոգի ալ լուսնեցան, որոնք կ'ե-
 րկու թիւ ամենց հետ միարան գործել ուրած են :
 Բաց ասոնցմէ 200 մեծիք ալ դադարի միարանու-
 թիւները ընելուն համար բանտարկուեցան :

— Կարապետի փոփոխութիւնը որպէս զի Եւստրիայ
 թեան պաշտանայ Կարապետի փոփոխութիւնը
 լուսն կը հաստատուի եւ կ'ընէ որ նոյն կոմսին միայն
 միայն Կարապետի կ'ընէ Կարապետի մը ասանկ է :
 Կոյն թիւերը Կարապետի զորքերուն Կարապետի իշխու-
 թեան հաւանակութեամբ տեսնելով կ'ընէ որ Կար-
 աստանի եւ բարձրագոյն Կարապետի Կարապետ - Լի-
 մանի պաշտան ու 1849ին 7 տարու համար եղած
 միարանութեան համաձայն, Կարապետի իշխանու-
 թեան մէջ զորք խոփելով միայն ան ասան կ'ընայ
 ըլլայ, երբ որ նոյն իշխանութեան մէջ երեւելի
 զէպք մը կը պատահի . ան ալ երկու տեղափոխման
 զորքը մեկուկ ուրիշ մեծէ, որն որ 35,000էն աւե-
 լի ուրիշ ըլլայ : Արիշ պատճառի համար զորք խո-
 փելու եւ նոյն երկրորդ բանտը դաշնի մը շքուե-
 ցաւ :

— Հիմնկ Արեւելից խնդիրն ամէն բան մոռց-
 նել կու տայ . ամենքն ասանց բացառութեան պա-
 տերազմի կամ խաղաղութեան օրոշման կը սպասեն :
 Կը հաստատուի որ Կարապետի տեղափոխութեան մեծ մա-
 սը կ'ալ զի Կարապետի իշխանութեան մէջ Կարապետ
 զորք մանելով պատերազմի դէպք (casus belli)
 համարուի : Կ'ընէ աս մտք յայտադիր մը շնորհաւ
 էր Կարապետի մէջ հրատարակելու համար : Աս ծա-
 ռու յայտը պաշտօնից խորհրդեան համաձայն, որ
 եթէ որ ընդունելի ըլլայ երկուրդ օրը Կարապետի
 մէջ դրուի . բաց ետքը չ'ընուեցաւ : — Ամէն օր կը
 լուսն որ Կարապետի խաղաղութեան փոփոխութեան ճա-
 կատան կ'ընելու : Կարապետ 200 հոգի թուրքներն
 զէպ Կարապետի ծառայող եղան :

— Կարապետի ամենայն 17ին պաշտան կը գրէ : Կար-
 քէ Կարապետի Կարապետի Կարապետի ասան
 լուսն նախընթաց վրայ կ'աւելու իշխելով, քիչ
 ասանէն ետքը փառաւանգաւ : Եւ երեւելի անձին
 յանդարտական մասը խոր արտաւորութեան մէջ խո-
 փելու բոլոր իր բարեկամներն ու ան տակէրը որոնք
 զինքն իր ձրից ու սրամտութեան հետ ու հաշտ-
 արար հոգւոյն եւ արդարասիրտութեան համար կը
 սիրէին : Կարապետի Կարապետի, որն որ 1830ին
 փարիզի նախընթաց տեսնելու (խորհրդական) էր,
 փարիզի գործադատար երկու երբ որ Կարապետ, Լուս-
 պրոպրիտի նախընթաց Լուսն զնայ : Կոյն ասան

